

Styrelsemedlemmar:

Ulrika Hådén, ordf.

Kenth Wiklund, vice ordf.

Bo Ringh, kassör

Raimo Lundberg, sekr.

Övriga:

Jannice Larsson

Kerstin Sandström

Gunder Hedman

Kaj Gulin

Ulrika Stenbäck Lönnquist

Jan Boholm

Köksträdgården invigd

Under Svartviksdagarna i år invigdes köksträdgården. Läs mer på sidan två Sista projektrapporten

Café Svartvik

Personalen har fungerat stort och vi frågar personalen om synpunkter för framtiden och får bl.a. höra: Lagg in en fast tid varje vecka för guidningar; folk frågar efter hela sågverksepoken och inte bara Svartviks historia; samordna öppettiderna med Antik & Kuriosa.

Redaktion:

Raimo Lundberg
060-56 19 72

Kenth Wiklund
060-56 25 74

Foto:

Kenth Wiklund
där ej annat anges

Layout:

Fredrik Näslund

På den övre bilden ses Peter och Kicki och på den nedre bilden är Sofia närmast kameran.

Sista projektrapporten

Foto: Sven Nordström

Ja så har projektiden gått till ända. Kunskapsloftet har redan börjat användas, lekpark och trädgård finns på plats. Trädgården grönskar och blommor. Det sistnämnda är nog en bonus som jag inte räknade med, den fredagskväll mitt i juli, när jag och Inger Björke planterade ut de förväxta och slokande plantor som borde ha planterats ut i början av juni.

Att lekplatsen har "prövats" har vi inte kunnat förhindra. Den stirriga blicken och entusiasmen i brukandet, tyder på att lekplatsen kommer att fungera i så motto att barnen kommer att ha kul i den. Återstår att engagera lärare, förskollärare och guider i den pedagogiska delen.

I bokhyllan på projektkontoret (och hos styrelsemedlemmarna i föreningen Svartviks industriminnen) finns rapporten som företaget Hugin & Munin skrev rörande marknadsföringsstrategin för Svartviks industriminnen. Den har diskuterats i föreningen Svartviks industriminnens styrelse. Alla var eniga om att rapporten innehåller en lång rad tänkvärda synpunkter på hur man ska utveckla marknadsföringen. En viktig synpunkt var ju

att attraktionerna måste fortsätta att utvecklas på området och att man utvecklar marknadsföringen i samklang med detta. Jag hoppas att rapporten kan tas fram då och då, begrundas och diskuteras. Jag tror att den kan vara aktuell åtminstone några år till.

Att ta ett projektledarjobb är att ge sig ut i okänd terräng med en inte allt för detaljerad karta. Överraskningar är något man får ta med i beräkningen. Miljögifterna, som vi var tvungna att sanera bort, var en sådan. De ekonomiska konsekvenserna blev naturligtvis stora och exakt hur det slutligen regleras är oklart för mig. Men även praktiskt förbrukades mycket tid till detta - tid som skulle ha kunnat användas till annat.

Utan stöd och välvilja från många håll runt projektet hade det naturligtvis inte kunnat genomföras. Jag kan inte räkna upp alla här, men vill nämna Teater Västernorrland som ställde upp i slutändan med att låta Örjan Lidén arbeta med lekinstrumenten på sin ordinarie arbetstid.

Jag hoppas att projektet har utvecklat Svartviks industriminnen så att det kommer att vara än mer roligt och givande att delta i föreningsaktiviteter av olika slag på området. Till alla medlemmar i Föreningen Svartviksdagarna, som på ett eller annat sätt deltagit, vill jag här rikta ett stort tack.

Sven Nordström, fd projektledare.

Svartviksdagarna 15 år - utan jubileum

I år fyller föreningen 15 år och inget jubileum eller någon uppmärksamhet.

Vi frågar Ulrika Håden, som varit ordföranden alla år, hur det kommer sig?

- Förklaringen är väl närmast den att den stora satsningen med EU-projektet under året gått mot sin avslutning. Det fick räcka med den högtidliga avslutningen den 18 september.

EU-projektet säger du, men vad har föreningen gjort?

- Vi har kommit igång med månatliga program i Kunskapsloftet under vinterhalvåret som har kommit för att stanna eftersom de fått ett bra mottagande. Vi har också arbetsträffar då vi arbetar med våra samlingar. Satsningen på Caférörelsen har kostat pengar som vi satsat själv, men kommer från annonsintäkter och gåvor. Det har också kostat eget arbete, men gett nyttiga erfarenheter inför framtiden.

Om du ser tillbaka då? Vad tycker du har varit roligast, det bästa...?

- Roligast är naturligtvis den respons som vi fått under årens lopp, både från genuina Svartviksbor, som är stolta över att vi förmedlar deras minnen till skolelever, men även klapp på axeln från andra som uppskattar vårt arbete. Jag har lärt känna många som hjälpt oss att lägga pussel med olika bitar från arbete eller fritid.

- Jag är särskilt stolt över Modellen, att kunna visa på det sjudande samhälle som fanns på 30-talet känns mycket viktigt. Svartvikspaketet, vår CD med texter om

och bilder på Svartvik som är ett annat medium och som skolelever har stor nytta av.

Har du några tankar om framtida satsningar?

- Vattentornet är ju en given attraktion med stort historiskt värde. Vi är ju en lokalhistorisk förening med Svartvik som utgångspunkt, men vi vill bredda perspektivet. Till exempel genom att berätta om Matfors, Österström och andra miljöer för att spegla det historien i stort. Mer av människor liv och arbete, vill jag att vi skall lyfta fram.

Ulrika säger avslutningsvis:

- Det känns roligt att samarbeta med de företagare som finns på Svartvik, tillsammans drar vi folk till området och här finns betydligt mer att visa än vad man i allmänhet tror. Vi har ju inte bara historiska byggnader och utställningar, utan även café, hantverkare, försäljare, restaurangen och parken, kägelbanan, köksträdgården och lekparken. Vi börjar bli ett komplett besöksmål för hela familjen.

Med den nya lekparken blir vi ett komplett besöksmål för hela familjen. Foto: Fredrik Näslund

Svartviksdagarna 2005 i bilder

Årets Svartviksdagar var välbesökta.

Snillen spekulerar, fr vänster Kenth Wiklund, Hanna Backlund, Bosse Ringh
Foto: Fredrik Näslund

På kanonen sitter man tryggt.

Skogens kulturarv

Den 29 sept var det dags för ett samarangemang på Svartvik med Skogsvårdsstyrelsen som har ett projekt Skogens kulturarv. Ulrika Stenbäck Lönnquist berättade om kolbottnar och rester av fåbo-

dar i Njurunda. Kjell-Åke Hermansson föreläste om kolning och kolarliv. Detta följdes upp av en fältvandring i skogen kring Hemmanet den 2 oktober.

Kaj Gulin kollar protokollet när Karl-Erik Eriksson visar hur det går till.

Årets vinnare av Svartvikskägglan blev

Svartviks IF Veteraner

De glad minerna tillhör
Sylve Andersson
Åke Hörnfeldt
Lennart Glantz

Ordförande Ulrika Håddén frågar Bosse Ringh efter vägen ?

EU-projektet avslutat med offentligt program den 18 september.

Det var en mycket nöjd ordförande i föreningen Svartviks industriminnen, Birgith Wiklund Molberg, som inledde programmet. Sven förmedlade några reflektioner kring minnen och platser för minnen. Vår ordförande Ulrika avtackade Sven för det fina samarbete som rått och den inspiration Sven har gett föreningen.

Höjdpunkten blev ett kåseri av professor emeritus Ronny Ambjörnsson, arbetargrabben som gjort en klassresa och forskat kring idéer som påverkade människorna i industrisamhället. Föreläsningens tema och titeln på en av Ambjörnsson böcker är: Den skötsamme arbetaren.

Rensopat i Engelska parken

Nutida arbetslag på Svartvik. Från vänster Tomas Jonsson, Stefan Dahlöf, Peter Allert, Anders Berglund, Peter Norsell, Anders Bakeus och Inger Björke. Foto: Raimo Lundberg

Inger Björke säger att hon började på Svartvik den 2 maj 2004 som arbetsledare för Socialtjänstens omsorgsgrupp som placerade funktionshindrade för att jobba i trädgården. Till en början kom och gick olika personer, men efterhand har Inger fått en kollega Tomas Jonsson och de leder ett fast gäng grabbar. De har visat sig kunna göra ett bra jobb tillsammans. Grabbarna har specialiserat sig på olika saker: räfsa eller köra skottkärra etc. Inger skjutsar arbetslaget till och från Svartvik.

Det krattas och fejas på herrgårdsområdet kan man se. Därutöver har Inger och grabbarna dragit upp köksväxt- och kryddplantor under våren och fram till utsättningen 15 juli. Under vintern sopar och skottar man kring entréerna och man har haft legojobb, som krävt noggrannhet och tålmod. Man har packat prylar för Hjertmans Sundsvall AB (båttillbehör). Man har sin arbets- och pauslokal i herrgårdens norra flygel. Stämningen är mycket god och alla grabbarna förklarar sig trivas bra med jobb, vilket även Tomas och Inger gör.

Trädgårdsgrupp?

Även om Inger och hennes grabbar jobbar med köksträdgården, hinner de inte med allt. Är du intresserad att vara med i en grupp som förslår inköp av växter, ser till köksträdgården ibland och tar fram uppgifter om växter och hur de användes under mitten av 1800-talet och framåt. Kanske gruppen ordnar en skördefest nästa höst? Hör av dig till Medlemsbladet.

Kunskapsloftet

Kunskapsloftet som invigdes förra sommaren har fått en bra användning. Vid guidningar av grupper och skolklasser (visning av bildspel, information och diskussion om hur det var förr); vid arrangemang som Svartviksdagarna, öppet hus, medverkan av släktforskarna, titta på fotografier, gamla filmer etc; genom våra programkvällars sista torsdagen varje månad under vintern 2004/05; som sammanträdeslokal.

Sist och inte minst som plats för förvaring och visning av vårt arkivmaterial.

Fortsatta programkvällar

Forskarlördagarna ersätts av flera programkvällar. Forskarlördagen fungerade bäst i Norra flygeln – vi hade bra utrymmen och mindre att visa. Vi delar nu upp det arrangemanget på två torsdagskvällar. Släktforskningen intresserar många och vi börjar hösten med det.

Släktforskning med och utan Internet

Torsdag den 27 oktober kl. 19.00 i Kunskapsloftet. Gratis entré, fika 25:-.

Vi får följa en man som jobbat som flottare på Ljungan och i Svartviksfabriken. Föreningarna Dis Mitt och Midälva Genealogiska svarar för programmet.

Öppet hus på Svartvik

Torsdagen den 24 november kl. 18.00 – 21.00

Har du missat filmvisningar, känner du någon som inte sett Modellen efter flytten 2002 och utställningarna som då öppnades i Verkstaden. Vi håller Caféet öppet hela kvällen och mellan kl. 20.00 – 21.00 rullar filmerna i rad. Det börjar med ett kort bildspel om Svartviks historia sedan följer film om Träjärnvägen i Österström, Kraftag i Kristid, Karlsviks sågverk (vid tiden för nedläggning och ej visad tidigare),

Boka den 26 januari 2006. Programmet presenteras i nästa Medlemsblad. Därefter program sista torsdagen i februari, mars och april.

Nya medlemmar 2005 sedan förra Medlemsbladet

12. Christina o Lars Nelding, Njurunda	18. Doris och Rolf Billberg, Sundsvall
13. Ann-Christine Leman, Sundsvall	19. Kurt Hjertström, Sollefteå
14. Hans Tolf	20. Katarina Bjurström, Njurunda
15. Michael Hatcher, Stöde	21. Kicki Ohlsson, Sundsvall
16. Els-Marie och Bernt Olof Ring, Stöde	22. Hasse Åslund o Kerstin Persson, Njurunda
17. Kerstin o Åke Nilsson, Sundsvall	

Fler följer i nästa nummer...

Sigrid Katarina som var med på Dicksons tid

I förra numret började vi berättelsen om Sigrid Katarina Vedin, som upp-vaktades av ST på sin 91-årsdag 1938. På sommaren 1867 körde man hö över isen på Armsjön på självaste midsommaraftonen, berättade hon och fortsatte: Vid Galtström var det utdelning av mjöl, fläsk, gryn och snus en gång i månaden i bolagsboden och då var det ibland slagsmål bland kunderna för att hinna först. De som var mest skuldsatta i affären fick vänta till sist.

Sigrid Katarina levde under fyra kungar i Sverige. Hon var alltid god och glad och var en hjälprea för alla och många var de som vid olycksfall fick den första hjälpen av henne. Hon fick tjänstgöra som sjuksyster och barnmorska.

Hon var varmt religiös och tillhörde baptistförsamlingen sedan 1880 och Sundsvalls tidning hade hon haft i över 50 år, ja, så länge hon kunde minnas. Hon läste tidningen varje dag och intresserade sig för aktuella händelser både in- och utrikes. ST berättade att den gamla hederskvinnan nu njuter sitt otium hos sin son målaren Albert Vedin.

Efterlysning i förra numret

gällde om det fanns några släktingar till Albert Vedin.

Albert Vedin, det var min morfar berättade vår medlem Rune Lundström när han besökte Svartviksdagarna i 2005. Rune bodde på Svartvik och minns morfar (Albert) och morfarsmor (Sigrid Katarina).

Sigrid Katarina bodde hos Albert och ibland hos en bror till honom i Attmar. Hon dog 1938. I Galtström hade Albert två rum och hans mor bodde i kammaren och han och hustrun i köket. Mest minns Rune Albert som hade ett par, tre kor, get och kanske andra smådjur på ett litet lantbruk. Han målade både på bruket och runt om i trakten. Därtill var han spelman och han har gjort figurrika modeller från olika arbetsmiljöer vid Galtströms bruk. De finns i Galtströms museum. I den stora landskapsboken Medelpad från Allhems förlag, 1975, återges berättelser från bruket av Albert. Rune hoppas att fler släktingar skall höra av sig med anledning av vår efterlysning.

Familjen Vedin i Galtström